

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Etapa națională, 6-10 aprilie 2015
clasa a IX-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Niciun eseu nu va fi precedat de titlu și/sau motto.
- Timpul de lucru este de 3 ore.
- Total: 120 de puncte

Citește cu atenție textele de mai jos:

A.

Oglinda când ți-ar arăta
Întreagă frumusețea ta,
Atunci și tu, ca mine,
Te-ai închina la tine.

N-ar fi mijloc să te privești
Asemenea după cum ești
Și idolatrie
Să nu-ți aduci tu ție.

Ochii în ea când ți-i arunci
Dă tot să-ntunecă atunci
Și dă te și arată
Iar nu adevărată.

D-aceea nu da crezământ
Oglinzii ce cu scăzământ
Îți face-nșelăciune
Și tot minciuni îți spune.

Ci câtă ești să știi, dă vei,
Da crezământ ochilor miei,
Fiindcă nu te-nșală
Nici fac vreo greșeală.

În ei te cată să te vezi
Întocma pă cât luminezi
Și d-într-a lor vedere
Vezi câtă ai putere.

Crede-i săracii când îți spun
Că numai ție să supun
Și că le ești din fire
A lor dumnezeire.

(Alecă Văcărescu, *Oglinda când ți-ar arăta*, 1795)

B.

Era în ziua aceea o lumină mare, deopotrivă, fără soare, fără umbre, stearpă ca aerul bolților uscate, căreia i se zice sepulcrală – cavoul e *cuprinsul* și cadavrul e viața mumificată într-însul.

În Manuela nu erau tonuri, cum nu erau în afară estompe și contururi, și sunetul existenței părea un gong răgușit și prelung, o singură notă de barabană*.

— Urât azi! – zise Alina, trăind în noima inconștientă a zilei.

Nu îi răspunse nimeni. Se uită în jurul ei și nu văzu pe Manuela, cu toate că era acolo în umbra mută a pianului, întins în lumină, asemenea unui catafalc cu strune încleștate ca graiul unui mort.

În mausoleul ăsta Manuela aștepta un semn, un semn că ceea ce o înconjoară e viață, nu moarte, o umbră pe lumină, care să învie sinistrul neant alb, încremenit.

Se sculă și un zgomot sec îi dezmoțî auzul. Oglinda cu mânerul de os îi căzuse de pe genunchi.

O ridică. Era spartă. Fără ciocnire, fără stridențe, fără glas, dintr-un punct adânc în marginea ei, porneau, nenumărate, dungile mute care îi stricau ovalul pur și clar.

Prin masca asta, Manuela privi. Privi cu ochii deschiși tare, cu toată voința vederii adâncită în sticlă și nu văzu înăuntru nimic, nici fața ei, nici reflexul altor lucruri, numai un gol adânc care trăgea ochii ei după dânsul, un pustiu care întorcea privirei ei nimicul lui.

Căută să deslușească ceva în caverna lui informă, orișice, ceva urât – chiar înspăimântător – care i-ar fi părut mai puțin urât cu haosul acela nedeslușit, dar mereu i se striveau ochii pe nimicul nesfârșit.

Împotriva a ceea ce nu se vedea, vroi să vadă; căută să pună acolo imagini trecute, forme prezente, căută o dorință viitoare, dar ochii semănau acum cu ai ochilor muiați mereu într-un băltoc cenușiu de beznă eternă.

Atunci nu știi ce e mai tare, frica sau disperarea, și scăpă din mâini oglinda cu mâner, care, pe covor, își sună mat durerea repetată a acelorași țândări.

Alina intră iar.

— Ce urât e azi, zise – ca un ecou al unei conștiințe depărtate.

Văzu pe Manuela:

— Ai spart oglinda. E semn rău!

Manuela sta acum în fața Semnului. Îl dobândise și nu mai vroia să primească. Dincolo de fundul cenușiu al cristalului, căuta parcă să ajungă peste marginile vederii, până dincolo de semne.

Puse încet ovalul adormit al oglinzii cu mâner de os pe abanosul clavierului, ca o cruce pe un sicriu.

Nemaiavând ce oglinzi în jucăria spartă, i se păru că nu are ce mai cerceta în oglinda sufletului.

Atunci, femeia fără de oglindă, cu o privire stângace, nouă, păienjenită, străină, se uită împrejur.

(Hortensia Papadat-Bengescu, *Femeia în fața oglinzei*, 1921)

*barabană (darabană) s. f. Tobă (mică)

Subiectul I **(40 de puncte)**

Scrive un eseu de 600-900 de cuvinte în care să prezinți *particularitățile de structură și de limbaj* ale celor două texte citate.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea relației dintre mesajele textelor citate și tipurile de texte pe care le reprezintă, prin referire la câte două idei/secvențe/imagini din fiecare text citat;
- prezentarea comparativă a două componente structurale/compoziționale ale textelor citate, ilustrate cu exemple;
- prezentarea câte unei particularități de limbaj din fiecare text citat;
- exprimarea unei opinii argumentate despre modul în care reacția receptorului este generată de tipul de text, valorificând textele citate.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul lucrării este la alegere.

Subiectul al II-lea **(40 de puncte)**

Scrive un eseu de 600-900 de cuvinte despre *capacitatea oglinzii de a reflecta realul*, pornind de la cele două texte citate și valorificând experiența ta culturală.

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu 4 argumente/ raționamente logice/ exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Redactare **(40 de puncte)**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin 1200 de cuvinte.

Pentru redactarea întregii lucrări, vei primi 40 de puncte (*organizarea ideilor în scris* – 8 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 10 puncte; *utilizarea limbii literare* – 6 puncte; *ortografia* – 4 puncte; *punctuația* – 4 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 4 puncte, *respectarea precizărilor privind numărul de cuvinte* – 4 puncte).

OLIMPIADA DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ
Etapa națională, 6-10 aprilie 2015
clasa a IX-a

Barem de corectare și de notare

Formularea de titluri pentru eseuri și/sau folosirea mottourilor atrag după sine descalificarea lucrării.

Subiectul I (40 de puncte)

1. Evidențierea relației dintre mesajele textelor citate și tipurile de texte pe care le reprezintă, prin referire la două idei/secvențe/imagini din fiecare text citat

- precizarea mesajului fiecărui text: 2 p. (1 p. + 1 p.)
- precizarea tipului de text: 2 p. (1 p. + 1 p.)
- precizarea relației dintre mesajele textelor citate și tipul de text: 2 p. (1 p. + 1 p.)
- evidențierea relației precizate prin referirea la câte două idei/secvențe/imagini din fiecare text citat: 1 p. + 1 p. + 1 p. + 1 p. **10 puncte**

2. Prezentarea comparativă a două componente structurale/compoziționale ale textelor citate, ilustrate cu exemple

- prezentarea a două componente structurale/compoziționale ale textelor citate: 2 p. + 2 p. (prezentare clară, nuanțată: 2 p; prezentare ezitantă: 1 p.)
- ilustrarea cu exemple adecvate a componentelor prezentate: 1 p. + 1 p. + 1 p. + 1 p.
- existența unei perspective comparative: 2 p. **10 puncte**

3. Prezentarea câte unei particularități de limbaj din fiecare text citat

- prezentarea câte unei particularități de limbaj din fiecare text citat: 6 p. (3 p. + 3 p.) (prezentare detaliată: 3 p; prezentare ezitantă: 1 p.;)
- ilustrarea cu exemple a particularității de limbaj prezentate: 4 p. (2 p. + 2 p.) **10 puncte**

4. Exprimarea unei opinii argumentate despre modul în care reacția receptorului este generată de tipul de text, valorificând textele citate

- formularea opiniei: 4 p.;
- susținerea argumentată a opiniei (susținerea argumentată prin exemplificări, explicații, comparații etc.: 6 p.; susținerea fără exemplificări, explicații, comparații etc.: 4 p.; încercarea de argumentare, improvizatii: 1p.) **10 puncte**

NOTĂ! Orice opinie formulată care nu se raportează la modul în care reacția receptorului este generată de tipul de text nu va fi luată în considerare.

Subiectul al II-lea (40 de puncte)

1. Formularea tezei/a punctului de vedere cu privire la tema propusă

- formularea tezei/a punctului de vedere cu privire la temă; logica ideilor/a premiselor demersului; enunțarea clară a problematicii eseului; capacitatea de sinteză și de abstractizare: 8 p.;
- încercare de formulare a tezei/a punctului de vedere cu privire la temă; imperfecțiuni în enunțarea problematicii eseului; încercări de sinteză și de abstractizare: 4 p.;
- încercarea de formulare a unui punct de vedere, dar nerelevant în raport cu tema propusă: 2 p. **8 puncte**

2. Formularea și dezvoltarea a patru argumente în sprijinul ideii enunțate în premisă, ilustrate prin exemplificări din textele suport și din experiența culturală (opere literare din literatura română și/sau străină, opere de artă – sculpturi, picturi etc., cinematografie, muzică etc.)

- formularea corectă/nuanțată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele suport și din experiența culturală; demers logic/corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate; argumentare pertinentă: câte 6 p. pentru fiecare argument (6 p. + 6 p. + 6 p. + 6 p.): 24 p.;
- formularea parțial corectă/adecvată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele suport și din experiența culturală; corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate; argumentare incompletă: câte 3 p. pentru fiecare argument (3 p. + 3 p. + 3 p. + 3 p.): 12 p.;

- încercare de formulare a argumentelor și de susținere a acestora, prin referire la textele suport și din experiența culturală: câte 1 p. (1 p. + 1 p. + 1 p. + 1 p.): 4 p. **24 de puncte**
3. Concluzia/sinteza
- concluzie care nuanțează ipoteza, logic impusă de argumentele formulate; viabilitatea demersului argumentativ; capacitate de sinteză și de persuasiune: 8 p.;
 - concluzie pertinentă, convergentă cu demersul argumentativ, dar fără nuanțare a ipotezei, lipsită de dimensiune persuasivă 4 p.;
 - încercare de formulare a concluziei: 1 p. **8 puncte**

Redactare

(40 de puncte)

(Punctele pentru redactare se acordă numai dacă lucrarea – ambele eseuri – se încadrează în limita minimă de cuvinte.)

Organizarea ideilor în scris

8 puncte

- existența celor trei părți componente (introducere/ipoteză, cuprins/argumentație, încheiere/concluzie): 3 p.; text clar organizat, coerent, succesiune logică a ideilor, cu echilibru între componente: 4 p.; construcția paragrafelor subliniază ideile: 1 p. (3 p. + 4 p. + 1 p.) **8 puncte**
- existența celor trei părți componente (introducere / ipoteză, cuprins/argumentație, încheiere /concluzie): 3 p.; text în general coerent, cu echilibru între cele trei componente, dar cu secvențe în care ideile sunt fragmentate: 2 p.; construcția paragrafelor subliniază ideile: 1 p. (3 p. + 2 p. + 1 p.) **6 puncte**
- părțile componente ale textului pot fi recunoscute: 2 p.; lipsa echilibrului între părțile componente, succesiunea logică a ideilor este greu de identificat; ideile sunt, în general, evidențiate prin paragrafe: 2 p.; (2 p. + 2 p.) **4 puncte**
- plan vag de structurare a textului; părțile componente ale textului nu pot fi recunoscute; trecerea de la o idee la alta nu este evidențiată prin paragrafe: **2 puncte**

Abilități de analiză, de interpretare și de argumentare

10 puncte

- relația adecvată idee-argument: 3 p.; argumente convingătoare, personale, utilizarea unui suport critic în manieră ponderată, relevantă: 4 p.; abilități de interpretare: 3 p.; (3 p. + 4 p. + 3 p.) **10 puncte**
- relația adecvată idee-argument: 3 p.; argumente convingătoare, dar cu utilizarea unui suport critic în manieră exagerată, adesea irelevantă, epatantă: 2 p.; abilități de interpretare dependente exclusiv de suportul critic, eclecticism exagerat: 1 p.; (3 p. + 2 p. + 1 p.) **6 puncte**
- relația idee-argument este fragmentată: 1 p.; argumentele sunt schematice, secvențiale, inconsistente: 1 p.; inserarea unor citate critice nerelevante, necomentate: 1 p.; elemente de interpretare lipsite de pertință: 1 p.; (1 p. + 1 p. + 1 p. + 1 p.) **4 puncte**
- afirmații nesusținute prin argumente; idei irelevante, schematicism, inserarea citatelor nerelevante, necomentate: **1 punct**

Utilizarea limbii literare

6 puncte

- stil și vocabular adecvate conținuturilor eseului; claritatea enunțului; varietatea lexicului; sintaxă adecvată **6 puncte**
- stil și vocabular parțial adecvate, cu ezitări în selectarea cuvintelor **3 puncte**
- vocabular restrâns, monoton sau vocabular prețios, folosirea excesivă a neologismelor, folosirea fără justificare a jargonului critic **1 punct**

Ortografia (0-1 erori: 4 p.; 2 erori: 2 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.) **4 puncte**

Punctuația (0-1 erori: 4 p.; 2 erori: 2 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.) **4 puncte**

Așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea (2 p. + 2 p.) **4 puncte**

Respectarea precizărilor privind numărul de cuvinte (2 p. + 2 p.) **4 puncte**

Notă! Inserarea de citate/pasaje critice/filosofice/eseistice necomentate, nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.

NOTĂ! Nu se acordă fracțiuni de punct.